

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ค่านิยมสังคมไทยปัจจุบันที่สะท้อนจากวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ปี พ.ศ. 2546 - ปี พ.ศ. 2550

ผู้วิจัย : นางสาวจารุณี ปัญญาวิช

สาขา : ภาษาไทย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรณู อรรถฐาเมศร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: รองศาสตราจารย์สมพงษ์ บุญเลิศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ค่านิยมสังคมไทยปัจจุบัน 12 ประการผ่านวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ทั้งหมด 5 เล่ม เริ่มตั้งแต่ ปีพุทธศักราช 2546 จนถึงปีพุทธศักราช 2550 กระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาโดยการตีความข้อมูลสร้างข้อสรุปร่วมกับทฤษฎีจิตวิทยาและทฤษฎีสังคมวิทยาหน้าที่นิยม ขั้นที่ 3 นำผลการวิเคราะห์งานวิจัยมารวมจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ในสาขาวรรณกรรม

จากผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมซีไรต์ ทั้ง 5 เล่ม ได้สะท้อนองค์ความรู้ค่านิยมสังคมไทยปัจจุบันทั้งสิ้น 12 ประการโดยทั้งหมดสะท้อนถึงปัญหาสังคมและเสนอทางออกของปัญหาสังคมในเชิงจิตสำนึก ในกลุ่มแรกเสนอเรื่องราวสะท้อนปัญหาสังคม ในช่วงสำราญที่กล่าวถึงปัญหาการเหลื่อมล้ำทางสังคม แต่แฝงแนวคิดการพึ่งพาอาศัยกันผ่านรากเหง้าทางวัฒนธรรมแห่งความเอื้ออาทรภายในชุมชน โดยใช้โลกทัศน์การมองโลกในแง่ดีและสื่อถึงค่านิยมการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคม ที่ไม่ใช่สังคมแบบอุดมคติ ส่วนจากเรื่องโลกในดวงตาของข้าพเจ้า ได้สะท้อนความหลากหลายของกลุ่มคนที่สามารถอาศัยอยู่ร่วมกัน พร้อมทั้งสอดแทรกปรัชญาธรรมะสู่เนื้อหา รวมถึงเชื่อมโยงสถานการณ์ปัจจุบันในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ที่กล่าวถึงความแตกต่างทางศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ ที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ส่วนในกลุ่มที่สองวรรณกรรมได้เสนอทางออกของปัญหาและจิตสำนึกเชิงสังคมผ่านกวีนิพนธ์ เรื่อง แม่น้ำรำลึก กวีนิพนธ์เล่มนี้ มีลักษณะเชิงชี้นำความคิดโดยใช้ความรู้สึกล้ำทอผ่านเหตุการณ์ โดยรำลึกย้อนผ่านเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์มีเรื่องเล่าที่เรียงร้อยเป็นภาพชีวิตหลากหลายมิติ ซึ่งกวีมุ่งสื่อให้เห็นว่า

ประสบการณ์ในวัยเยาว์ของแต่ละคน ล้วนเป็นพลังหล่อหลอมให้ทุกชีวิตสามารถอยู่ภายใต้บริบทสังคมปัจจุบันและจากเรื่องสั้น ความสุขของกะทิ ได้เสนอกรอบคิดเศรษฐกิจพอเพียงสะท้อนผ่านการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับธรรมชาติซึ่งต้องเอื้อเพื่อแบ่งปันและเห็นค่าความสำคัญของชีวิตอื่นเท่าเทียมกับตนเองและสุดท้ายจากเรื่อง เจ้าหญิง สะท้อนผ่านรูปแบบและวิธีคิดคนในสังคมปัจจุบัน โดยการอธิบายให้รู้ว่าในโลกของความเป็นจริงนั้น ชีวิตไม่ได้เป็นไปดังหวังไว้เสมอไป แต่พลังของความคิดจะเป็นสิ่งที่สร้างสันติต่อสังคม เห็นได้ว่า ซีไรต์ ทั้ง 5 เล่ม นักเขียนแต่ละท่านได้มีกลวิธีตีแผ่สังคมผ่านบริบทใหม่ภายใต้ศิลปะทางภาษาที่ยังคงเดิมส่งผลให้วรรณกรรมและกวีนิพนธ์ร่วมสมัยดังกล่าวมีทั้งอรรถรสทางวรรณศิลป์และเนื้อหาตามบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไป ยังผลให้เกิดความคิดแตกออกจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ภายในแต่ละเล่มได้อย่างลึกซึ้งและน่าสนใจ

The Title	: Present Thai Social Values from 2003-2007 Reflected Through Asean's Best Creative Literature	
The Author	: Jarunee Punkawanich	
Program	: Thai Language	
Thesis Advisors	: Assoc. Prof. Renu Atthames	Chairman
	: Assist. Prof. Somphong Bunloet	Member

ABSTRACT

The objective of this research is to analyze the 12 particulars of the Present Thai Social Values through the 5 Books of Asean's Best Creative Literature S.E.A. Write (Southeast Asian Writers Award) from 2003 to 2007. The research process was divided into 3 stages: the first stage was to study concepts, theories, documents and research works concerned, the second stage was to analyze the content by means of interpreting the data in order to create a conclusion with psychological theories and sociology theories and the third stage was to bring the result of the analysis of the research work onto the stage for knowledge exchange with related literature scholars.

The result of the research revealed that all the 5 S.E.A. Write (Southeast Asian Writers Award) books presented their content through the 12 particulars of the Present Thai Social Values. All the books reflected on social problems and presented solutions for those social problems by means of consciousness. The first group presented stories that reflected social problems, in *Chang Samran*, which discussed problems of social overlaps with a shade of concept in interdependency through the cultural roots of kindness and care in the community via an optimistic perspective and conveyed the values of helping each others in a society that is not ideal. *The World in My Eyesight* reflected the diversity of groups of people who can live together. At the same time, it inserted Dharma philosophies into its content as well as connecting with the current situation in the border provinces of Southern Thailand and discussed differences between Muslims and Buddhists who can live together peacefully. The second group of literature presented solutions for problems and consciousness by sociological means through poems in *Mae Nam Ram Luek*. The character of this poetry was a leading concept that used feelings to relay stories through events by memorizing event after event which created portraits of lives in varieties of dimensions. The poet wanted to convey a belief that experiences during the youth of each person contained energies that molded every life in a way that they could survive under the present context. The Short Stories of *The Happiness of Kathi* presented the framework of a Sufficiency Economy, reflected through living together between man and man, with man with nature which required kindness and sharing as well as realization that the life of any other species

is equal to and as important as our life. The last book, *The Princess*, reflected the pattern and means of the thinking of current society by explaining that in the world of truthfulness, life is not as expected all the time, however, the energy of goodness shall create peace for the society. It is obvious that the authors of all the 5 books have their own way of telling social happenings through the new context under everlasting linguistic arts which resulted in such contemporary literature and poetry to have literary meaning and content according to the context of the ever-changing society which initiated the establishment of profound and interesting thoughts that sprouted from the various events presented in each book.